

WINTERTELLINGEN VAN KRAMSVOGEL, KOPERWIEK, BONTE KRAAI, ROEK EN BLAUWE REIGER

Rick v.d. Akker

Inleiding:

Om iets meer inzicht te krijgen in de verspreiding van Kramsvogel, Koperwiek, Bonte Kraai, Roek en Blauwe Reiger (Krams enz.) gedurende de winterperiode, zijn deze vogels in het seizoen 1984-1985 drie keer geteld.

Om de tellers niet al te veel te belasten is er voor gekozen om de tellingen zoveel mogelijk te laten samenvallen met andere tellingen, zoals die van de Eempolders, stoot- en watervogels en de Gooimeerkust.

Ook is er voor gekozen om gebruik te maken van bestaande telgebieden en, als ze daartoe bereid waren, hun tellers.

Er is geteld in het gebied dat door de Avifauna zal worden beschreven.

De teldata waren de weekeinden van 10 en 11 november 1984, 12 en 13 januari 1985 en 16 en 17 maart 1985.

Helaas moesten in enkele gevallen een paar telgebieden later bezocht worden

Weersomstandigheden:

In november was de temperatuur gedurende het telweekeinde ca. 13°C. Er was geen neerslag, wel waren er enkele wolkjes en de wind was zwakjes uit het zuidoosten.

In januari lag er sneeuw en was het water, op enkele wakken na, bevroren.

Het was geheel bewolkt en het vroor enkele graden.

Er stond een zwakke wind.

Tijdens de laatste telling, die van maart, waaide het matig uit noord-oost.

Het was overwegend licht tot half bewolkt, maar af en toe viel er wel een buitje. De temperatuur was ca. 5°C.

Telgebieden:

Het getelde gebied is globaal in drieën te delen en de verdeling wordt dan weer verder opgesplitst.

A. Noordelijke Vechtplassen en randgebieden

1. Polders rond Muiden
2. Aetsveldsepolder, Heintjesrak en Broekerpolder en Hinderdam
3. Hilversumse Meent e.o.
4. Wijde Blick
5. Dorsewaard en Hoekerpolder
6. Horstermeer, Horn- en Kuijerpolder
7. Kortenhoef westzijde
8. 's Gravelandse landgoederen, Kortenhoef oost en Hilversumskanaal tussen Hilversum en 's Graveland
9. Egelshoek

B. Het Gooi

1. Kust Hollandse Brug-Stichtse Brug + slikveld
2. Laarder Wasmeer

C. Eempolders

1. Oostermeent
2. Eempolder-noord
3. Eempolder-zuid

Tabel 1. d.d. 10-11 november A. Noordelijke Vechtplassen en randgebieden B het Gooi C Eempolders totaal

gebied	1	2	3	4	5	6	7	8	9		1	2		1	2	3		
Kramsvogel	12		30		+320		1		1		4	+200		2	1			+571
Koperwiek	38			15		geen gegevens	7		11		3	10			6			90
Bonte Kraai			1								8			27	13	1		50
Roek	5		12		15										2			34
Blauwe Reiger	20	6	26	6	14	geen gegevens	3	23			22	2		7	13	7		149

Tabel 2 d.d. 12-13 januari 1985

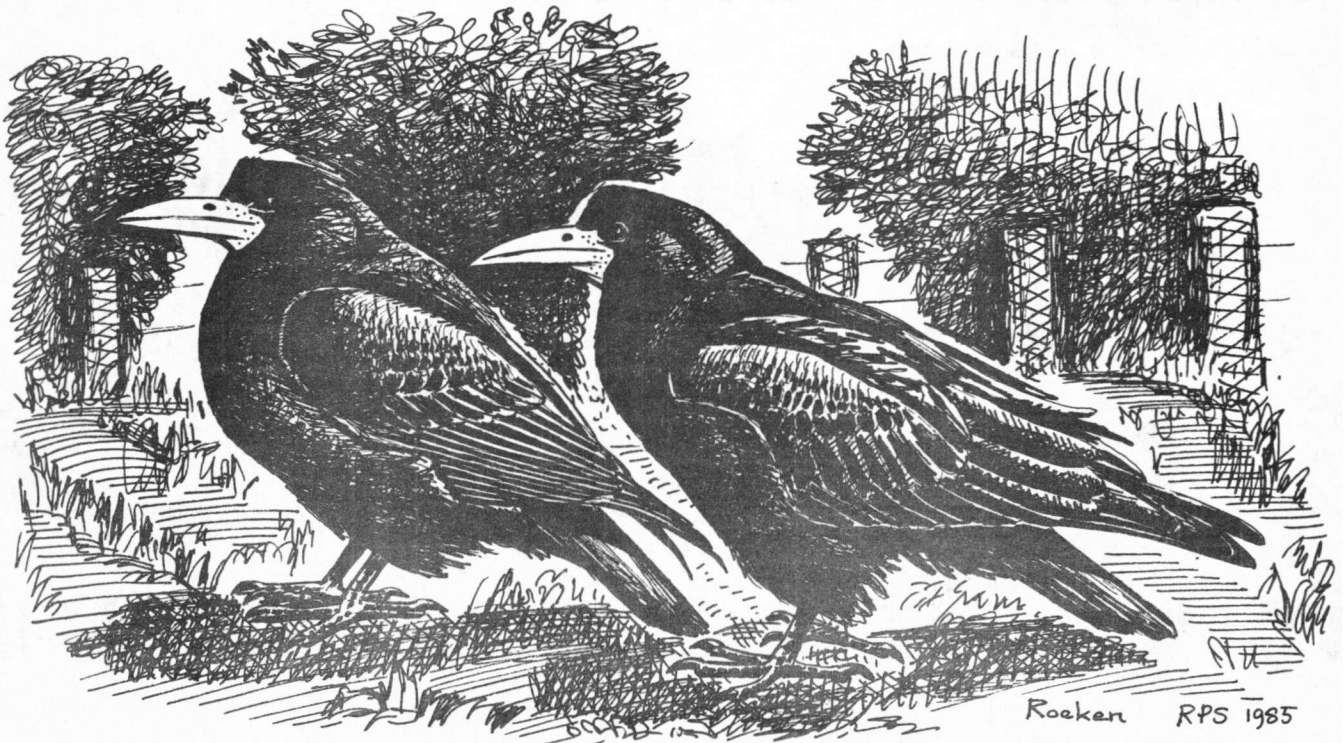
Kramsvogel	+85	20				40	i.v.m. hjs	+350	10		20	1		waargenomen				+526
Koperwiek	4		geen gegevens		10	6	i.v.m. hjs	1	8		3							32
Bonte Kraai							niet geteld				11				82	12		105
Roek	1				4	41								niets waargenomen				46
Blauwe Reiger	3		geen gegevens	4	13	7	niet geteld	10	4		17	6				1		65

Tabel 3 d.d. 16-17 maart 1985

Kramsvogel	11				8			6	waargenomen									25
Koperwiek	2					geen gegevens		>75	waargenomen									>77
Bonte Kraai											18			4	27	1		50
Roek	23		2		12	geen gegevens												37
Blauwe Reiger	5	8	14	3		geen gegevens		26	niets waargenomen		14	5		3	3	2		83

Tabel 4 totaal per telgebied van de drie tellingen

Kramsvogel	+108	20	30		+328	40	1	+356	11		24	+201		2	1			+1122
Koperwiek	44			15	10	6	7	> 76	19		6	10			6			>199
Bonte Kraai			1								37			31	122	14		205
Roek	29		14		31	41									2			117
Blauwe Reiger	28	14	40	13	27	7	3	59	4		53	13		10	16	10		297

Bespreking:

Het verspreidingsgebied van de Kramsvogel en Koperwiek vertoont veel overeenkomst maar de aantallen per gebied lopen erg uiteen.

Er lijkt een voorkeur te zijn voor half open terreinen, een niet al te groot stuk open terrein met daar omheen bomen.

In totaal werden er bij voorbeeld in de Eempolders maar 3 Kramsvogels en 6 Koperwieken geteld en dat op een totaal van respectievelijk 1122 en meer dan 199 vogels.

Vooraf in november en januari werden er veel Kramsvogels en Koperwieken geteld. De Koperwieken in maart in het Laarder Wasmeer verstoren dit gegeven, maar het ging hier om twee grote groepen.

De gegevens over de Roeken zijn vrij duidelijk. Bijna alle waarnemingen komen uit het Naardermeergebied en uit het gebied langs de Vecht. Aangezien Roeken in februari al nestelen en in maart dan op eieren kunnen zitten, geeft de telling van maart een aardige indicatie van waar de broedkolonies gezocht zouden moeten worden.

Ook is er slaaptrek geconstateerd van Roeken boven de Bloemendalerpolder.

Op 10 november nam Onno Wildschut van 16.55 uur tot 17.14 uur 19 exemplaren waar die in noord-oostelijke richting vlogen (richting kruitfabriek).

In tegenstelling tot de Roek wordt de Bonte Kraai vrijwel alleen waargenomen in het Gooi en de Eempolders. Meer dan de helft van de waarnemingen hebben betrekking op de Eempolder-noord. Het is mij niet duidelijk wat de reden hier van is. Mogelijk bevat het meer voedsel dan de andere gebieden of omdat het dichterbij de Flevopolders ligt en zodoende een overloop functie heeft. Ter vergelijking; over de drie tellingen gezien bevond 59,5% zich in de Eempolder-noord, 6,8% in de Eempolder-zuid, 15,1% in de Oostermeent en 18% langs het Gooimeer op de graslanden.

De Blauwe Reiger komt verspreid over het hele telgebied voor, zowel in de polders als op de landgoederen.

In januari zijn er minder reigers geteld. Dit is logisch want toen was alles grotendeels bevroren. Tijdens de strenge kou kwamen er op voederplaatsen in Kortenhoeve diverse Blauwe Reigers een hapje verschalken. Aan het Moleneind waren ca. 40 exemplaren en aan de Kortenhoevesdijk ca. 30 exemplaren. Ook van andere plekken is bekend dat Blauwe Reigers op voederplaatsen afkwamen.

Dankwoord:

Dankzij de tellers zijn de gegevens voor dit verslag verzameld. Hartelijk dank voor jullie telwerk.

Geraadpleegde literatuur:

Teixeira.R.M. e.a. 1979: Atlas van de Nederlandse Broedvogels